

ОБЩИНА КРУШАРИ ОБЛАСТ ДОБРИЧ

9410, с. Крушари, тел : 05771/2024, факс 05771/ 2136,

E-mail krushari@dobrich.net; site: www.krushari.bg

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА КРУШАРИ В ИЗЪЛНЕНИЕ НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА ИНТЕГРАЦИЯ НА БЪЛГАРСКИТЕ ГРАЖДАНИ ОТ РОМСКИ ПРОИЗХОД И ДРУГИ ГРАЖДАНИ В УЯЗВИМО СОЦИАЛНО ПОЛОЖЕНИЕ, ЖИВЕЕЩИ В СХОДНА НА РОМИТЕ СИТУАЦИЯ 2016-2020 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Планът за действие на община Крушари определя и планира задачите и усилията на местната власт, насочени към преодоляване на различията на маргинализираните групи в общината. Амбициите на ръководството на общината са насочени към синхронизиране изискванията на нормативните актове с актуалното състояние на проблемите на местно ниво.

Планът за действие се изпълнява в рамките на два планови периода : 2013-2014г. и втори период 2014-2020г., като първият период се покрива от действието на Националния план за действие по инициативата „Десетилетие на ромското включване 2005-2015” и „Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите 2012-2020г.”, която покрива втория планов период.

Общата цел на предлагания план е подобряване стандарта и качеството на живот на уязвимите групи, преодоляване на изолацията и социалното изключване, активизиране на гражданското общество към толерантност, съпричастност и активно социално поведение.

За постигането на общата цел са дефинирани следните приоритети на интервенция : образование, здравеопазване, жилищни условия, култура и медии, върховенство на закона и недискриминация.

II. АНАЛИЗ НА СИТУАЦИЯТА

1. Брой на населението и разпределението му по населени места

Към 2015 г. населението на Община Крушари наброява 4 837 души по настоящ адрес и 7458 души по постоянен адрес. За периода 2001 – 2011г. общината намалява с 1377 души (от 5924 на 4547 души), прирастът е отрицателен – минус 23,2% . Този темп на намаляване на населението е най-всокият в общините на Добричка област .

През 2015 г. 31 % от населението на общината е в с. Крушари, а останалите 69% живеят в 18 – те села на територията на общината.

2. Възрастова структура на населението

1.1. Население на общината към 30 юни 2015 по данни от ТСБ на НСИ)	Постоянен адрес	Настоящ адрес
Население на общината (общо)	7458	4837
По възрастови групи – до посочените по-долу навършени години		
Детско население		
1.2. Деца - момчета от 0 до 3 навършени г.		100
1.3. Деца - момичета от 0 до 3 навършени г.		102
Общо за двата пола	219	
1.4. Деца - момчета от 4 до 7 навършени г.		94
1.5. Деца - момичета от 4 до 7 навършени г.		90
Без определяне на пола	228	
1.6. Деца - момчета 8 до 14 навършени г.		182
1.7. Деца - момичета 8 до 14 навършени г.		203
Общо за двата пола	525	
1.8. Момчета от 15 до 18 навършени г.		90
1.9. Момичета от 15 до 18 навършени г.		111
Без определяне на пола	267	
Общо детско население от 0 до 18 навършени години	1263	972
1.10. Мъже от 19 до 29 навършени г.		356
1.11. Жени от 19 до 29 навършени г.		350
Общо за двата пола	1031	
1.12. Мъже от 30 до 62 навършени г	1924	966
1.13. Жени от 30 до 59 навършени г.	1583	976
1.14. Мъже от 63 г. до 75 навършени г.	440	293
1.15. Жени от 60 г. до 75 навършени г.	690	459
1.16. Жени над 76 г.		187
1.17. Мъже над 76 г.		137
Общо за двата пола по т.1.16 и 1.17	521	
Общо пълнолетно население	7458	4837

Данните са предоставени от НСИ по показател „Местонамиране”.

От посочените данни става ясно, че в община Крушари преобладава дела на хората в трудоспособна възраст – 64 %, спрямо делът на хората в пенсионна възраст – 19 % и под трудоспособна възраст -17%.

3. Етническа структура

Според статистическите данни етническият състав на населението в общината е както следва: българи – 42 %, турци – 41,3% и роми – 12 %., не самоопределили се - 4,7%.

4. Вероизповедание:

На територията на община Крушари населението изповядва християнско и мюсюлманско вероизповедание.

5. Заетост:

На територията на община Крушари, през 2015 г. продължава да расте броят на регистрираните безработни.

Брой безработни лица, от които	2010	2011	2012	2013	2014	2015
мъже	181	170	199	293	293	250
жени	194	151	208	249	249	262
С висше образование	3	2	3	2	2	6
Със средно професионално образование	43	31	73	143	143	135
Със средно общо образование	7	11	19	24	24	19
С основно	127	99	114	141	141	138
С начално	195	178	198	232	232	214
До 29г	80	72	82	110	110	77
От30 до 49г	170	153	191	246	246	233
Над50 г	125	96	134	186	186	202
специалисти	45	37	73	144	117	138
С работническа квалификация	12	10	14	13	19	9
Без специалност и квалификация	318	274	320	385	384	355

От представените данни от ДБТ- Крушари, става ясно, че най-многобройна е групата на безработните от 30 до 49 г. възраст, без специалност и квалификация.

На фона на застаряващото население, множеството безработни без специалност и квалификация , излизат на преден план и проблемите с ранните бракове и голямата раждаемост в ромските семейства, слабото владение на български език, които водят до изолация на хората от ромския етнос и други уязвими групи в сходна ситуация.

По тази причина общинският план включва основни приоритети, имащи за цел да обедини съществуващите структури на територията на община Крушари и вземане на мерки с цел интеграция на етническите малцинства.

III. ПРЕГЛЕД ПО ПРИОРИТЕТИ

Образование

Предучилищното образование включва четири детски градини в селата Крушари, Коритен, Лозенец и Телериг. През периода 2009-2011 г. в селата на община Крушари са закрити и преобразувани 3 ПДГ и 5 ЦДГ .

През учебната 2015/2016 г. детските градини на общината обхващат - 127 деца.

Със решение на Общински съвет с. Крушари от 2010 година, родителите на 5 и 6 годишните деца от подготвителните групи не заплащат такси. В населените места, в които няма детски градини , децата се извозват с ученически транспорт до най-близката ЦДГ.

Със средства от проекти и от общинския бюджет са ремонтирани всички детски градини, подменено е оборудването и обзавеждането в тях.

Общообразователни училища на територията на общината са четири– СОУ с. Крушари и ОУ с. Коритен, с. Телериг и с. Лозенец.

Три от училищата са средишни – СОУ Крушари, ОУ Коритен и ОУ Телериг, а ОУ Коритен е и защитено. Гимназиалният етап реализира приема си от ученици, завършили основно образование и живеещи на територията на общината, паралелките не са профилирани. В основните училища паралелките са слети и маломерни. Общият брой на учениците е за учебната 2015/2016 г е 414.

За пътуващите ученици е осигурен транспорт (собствен и специализиран), целодневна организация на учебния процес и столово хранене.

Непрекъснато се извършват и ремонтни дейности в училищата на общината, подменя се оборудването в класните стаи и се създават възможности за нормално обучение, навсякъде функционират оборудвани компютърни кабинети. Всички училища разполагат и с открити спортни площадки, но част от тях и съществуващите физкултурни салони се нуждаят от сериозен ремонт.

Тенденция е увеличение на децата и учениците от ромски произход и обособяване на сегрегирани учебни заведения.

Интегрирането на децата от предучилищна възраст и учениците е един от приоритетите на община Крушари, през изминалите години децата и учениците от детските градини и училищата бяха включени в следните проекти:

През 2014 и 2015 г. ЦДГ с. Крушари участва с проект по национална програма „С грижа за всеки ученик”, Модул 2 „Осигуряване на допълнително обучение за деца от подготовителните групи” в ЦДГ с. Крушари. Обхванати са 20 деца и техните родители.

В изпълнение на Проект „Комплекс за социални услуги за деца от 0 до 7 години и техните семейства”, „Допълнителна подготовка за равен старт в училище” бяха създадени летни групи. Услугата обхваща 30 деца в предучилищна възраст в селата Крушари и Лозенец. през 2014 г. и 30 деца от ЦДГ с. Крушари през 2015 г.

През периода 2013- 2014 г. бе реализиран Проект BG051PO001-4.1.05 “Образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства” „Различни заедно”, осъществен с финансовата подкрепа на Оперативна програма РЧР, съфинансиран от ЕСФ на ЕС. Общо 64 деца от СОУ Крушари и ОУ Лозенец имаха възможност да получат допълнителна подготовка по български език и участват в нови кръжочни форми..

През периода 2013 – 2014 г. бе реализиран проект проект „Успех” в ОУ „О. Паисий” с. Лозенец – обхващащ 50 деца.

Основната дейност на проектите е свързана осигуряване на допълнителни часове за деца, чийто майчин или семеен език не е българският. Бяха разработени специални програми, които се реализираха в рамките на провежданите часове, създадени бяха нови кръжочни форми за работа на деца по интереси, с цел изучаване на историята на родния край, развитие на хорови и спортни състави.

Интересите на децата и учениците се развиват в СИП и самодейните състави към читалищата в общината.

Като проблемни области се очертават големия брой деца незавършили начално образование и непосещаващи училище, основната част от тях са от ромски произход.

Необходимо е да продължи разяснителната работа сред родителите, за децата е наложително овладяването на български език, създаване на умения за общуване и здравни навици.

Здравеопазване

На територията на община Крушари са регистрирани четири общо практикуващи лекари, базирани в селата Крушари, Коритен, Телериг и Лозенец и една практика по дентална медицина в с. Крушари.

Няма Районна поликлиника с болнични легла, „Спешна медицинска помощ“ се покрива от службата в гр. Добрич.

Изградени са три училищни кабинета – по един в СОУ Крушари , ЦДГ Крушари и ЦДГ Лозенец. Кабинетите са обзаведени, оборудвани и добре поддържани. Две медицински лица обслужва всички училища и детски градини.

По данни на практиките 2000 лица, предимно от ромски произход, нямат здравни осигуровки. Бременностите са в ранна възраст и картотекирането на жените става непосредствено преди раждане. Новородените деца се регистрират своевременно при личен лекар, извършват се имунизации по Националния имунизационен календар, като профилактични прегледи са предимно в домовете им.

Съвместно със специалисти от РЗИ се планират и осъществяват разнообразни по съдържание и форми на провеждани занятия с деца и ученици.

Провеждани лекции и здравни беседи по училищата 2014 / 2015 учебна година

	Детски градини	Училища
Лекции „Обща хигиена“	6	6 / във всяко училище/
Лекции „Нежелана бременност “	-	4/във всяко училище/
Лекции Превенция Наркотични зависимости, тютюнопушене, алкохол”	-	8 / във всяко училище/
Лекция за родители и деца чревни паразити и инфекциозни заболявания	8	12 / във всяко училище/
Лекция „Травматични увреждания, рани, оказване на първа помощ”	8	24 / във всяко училище/
Лекция „Пълноценно хранене на децата от различни възрасти”	8 / за деца и родители /	16 / във всяко училище/
Лекция „ Превенция на здравето”	8	24

От 2011г. община Крушари работи по проект за социално включване „Комплекс за социални услуги за деца от 0 до 7 години и техните семейства”. През 2015 г. със медицински специалисти, психолози, извършиха множество срещи с родители и прегледи на деца. Целта на проекта бе да се подкрепят семействата в отглеждането на децата, да се ограничи бедността и предаването и между поколенията, да се формира здравна култура, като средство за превенция на здравните рискове.

Жилищни условия

Общата оценка за нивото на задоволеност с жилища в община Крушари е положителна. В някои населени места има наличие на пустеещи жилищни имоти, причината е липсата на поминък, което води до трудова миграция към населените места с по-големи възможности за намиране на работа. Използвайки свободните сгради, част от представителите на малцинствените групи, се самонастаняват. Къщите им са едноетажни, без канализация, а водопроводната мрежа е недостатъчна. Обикновено в една къща живеят по няколко семейства, всяко с по две и повече деца.

На територията на с. Крушари са обособени няколко квартала /махали/ на етнически малцинства. Те са пречка за цялостната интеграция на ромите в обществото, понеже условията на живот в тях водят до задълбочаване на изолацията им и занижаване на възможностите за подобряване на образователния и здравен статус.

Култура и медии

Дейностите в областта на културата се осъществяват от седем читалища на територията на община Крушари. Към всяко от читалищата функционира библиотека, чийто фонд е необходимо да бъде ежегодно обновяван, създадени са любителски състави – фолклорни и танцови, кръжоци, които подготвят и развиват концертна дейност, реализират се участия в събори, надпявания и възстановки на обичаи.

Всяка година в община Крушари се организират Фолклорен събор „Текето” с. Александрия и „Празник на гърнетата” с. Зимница. Деца от ромски произход се включват все по-успешно на тези прояви, участват в лазарските и коледарски групи и изявяват се и на празника на общината и деня на ромите.

Върховенство на закона и недискриминация

Към МКБППМН работи Център за социална превенция. В него, с помощта на четирима обществени, се организират дейности, свързани с превенция на насилието сред децата и младежите, работа с ромски деца и други уязвими групи по интереси, отбелязват се различни местни и национални празници.

IV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

От изпълнението на настоящата програма се очаква постигането на следните резултати :

- Повишено качество на образованието и намаляване на отпадналите от училище ученици, самоопределящи се като роми и на учениците в сходна ситуация
- Намаляване на безработица сред малцинствата
- Повишена здравна и екологична култура на младите хора от уязвимите групи
- Подобро състояние на жилищата и техническата инфраструктура

V. МЕХАНИЗМИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА КРУШАРИ

Изпълнението на плана е основна задача на община Крушари, съвместно с училищата и детски градини, читалищата, ДБТ- филиал Крушари, Д „СП” и ПУ с. Крушари.

Финансирането на Плана ще става със средства от общинския, републикански бюджет и европейските фондове. Със заповед на кмета на общината ще бъде определен екип за работа по Проекта.

VI. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА

Оценката на изпълнението на Плана за действие се осъществява от Областен съвет за сътрудничество по етническите и интеграционни въпроси /ОССЕИВ/, чрез мониторинг и прилагане на различни форми за наблюдение и оценка.

Целта на мониторинга е чрез систематично събиране и анализиране на информация да следи за постигането на измерими резултати от дейностите по изпълнението на мерките по плановия документ, както и активно да включи заинтересованите страни в осъществяването на оценката и наблюдението:

- Напредъкът по изпълнението на заложените дейности по приоритетите
- На плана се отчита в административен мониторингов доклад.
- плана се отчита в административен мониторингов доклад;
 - ОССЕИВ координира и обобщава получената информация в доклада
 - Докладът се представя за одобрение пред ОССЕИВ
 - Докладът се приема от Общински съвет
 - Включване на целевите групи при изпълнение на Плана